

Szerkesztőség iroda:

Főiac, Osulak-féle ház,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények
 küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
 hová a hirdetések és
 előfizetési pénzek
 bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házilpar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap hetenkint kétszer: oszűrtőkön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Fél évre . . . 3 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
 3 hasábos petit-sorért, vagy annak helyéért 6 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Nyilttér sora 15 kr.

A berlini merénylethez.

(—) A Vilmos császár ellen ujabban intézett merénylet egész világ részvétét felkeltette. Nincs nemzet, nincs egyetlen párt közlönye, mely a legnagyobb utálattal ne fordulna el ezen kétségbejuttató gonozttól, mely az ily örült, eszevesztett merényleteket a leghatározottabban el ne kárhoztatná. És méltán. Mert a társadalom ítélete egy orgyilkosnak sohasem szokott kedvezni Minden államban, minden nemzet testében támadnak örültök és gonosztevők; de egy állam és egy nemzet sincs olyan, mely azokat valaha kiméletben részesítette volna.

Ha most azonban megnézzük a német lapokat, egymás után jönnek azokban a hírek különbözőn különbözőféle elfogatásokról, elítéltekről, mivel ez vagy amaz „sértegette” a császárt, vagy sajnálkozott a felett, hogy a gyilkos nem talált halálosan Minden becsületes állampolgár vére fellázad az ilyen hírek hallatára; míg a német social-demokraták taposznak a botrány felett, csak nekik nem jut eszébe, hogy egy gyilkos eszme győzelmét ünnepelni nem vág bele a mai kor keretébe.

A socialismus kérdését Oroszország fel akarja vinni a kongresszusra s lehet, ha sikerülni fog neki e kérdést feldobni, talán sokkal hosszabbra nyújthatja azzal a tárgyalások menetét s talán oly ténnyel vezetheti félre a meghatalmazottak figyelmét, a honnan kevesebb kiltatásuk lehet az orosz követeléseket megakadályozni Van azonban a kongresszuson két állan.férfi, kiknek jelenétük meg fogja akadályozni a socialismus kérdése felszínre juttatását. Egy nemzetközi reactio támogatói nem lesznek ők a kongresszuson.

Monarchiánk államférfiai ugyanis nyugodtan nézhetnek a socialismust illető kérdések eshető tárgyalása elé. Ők nem hivatkozhatnak tényekre; a magyar tudta tisztelni koronás királyában, uralkodója fenséges személyében a létező törvényeket mindig. S bár alig van állam, melyben az ellenzéki különféle árnyalatok oly sajátos elemekre találjanak mint nálunk: annyit mégis bátran kimondhatunk, hogy mi tudjuk és akarjuk a törvényt tisztelni. Andrássy gróf tehát nem fogja véleményével pártolni azon reactionarius intézmény eszméjét, nem fogja beleegyezését adni egy oly kísérlet keresztülvitelébe, mely hivatva volna szabadságot, népjogot, alkotmányt és egyéni jogokat alapjában összetenni

Anglia hasonló szerencsés helyzetben van. Hol fordulnak elő strikeok, utcai zavarok, munkások lármái oly nagy számmal, mint épen ott? És mégis Anglia a mostani alkotmányos rendszer alatt még nem bajlódott lappangó, vagy kitört összeesküvéssel; ott sem kell Viktoria királynőnek életét felteni Igen, mert valamint monarchiánk úgy Anglia sem kezdett irtó háborút az elégületlen munkások ellen; s ha a bajon valahol segíteni kellett, nem az egyéni szabadság korlátozásával, hanem a munkás nyomor enyhítése által igyekezett annak elejét venni Csak tekintsinak vissza a gyári munka időt s a gyermekmunka szabályozását illető törvény keletkezési indokaira s annak eredményére: meg fogjuk látni, hogy Anglia egy pár ily csekély concessio árán ezerek boldogságát vásárolta meg s ezerek nyomorának vette elejét.

Oroszország soha nem tartozott a civilisált államok sorába; a hol az önkény és zsanonki hatalom büzhödött légkörbe megröggezte a társadalmat, ott nem lehet csudálkozni, hogy egy berlini merénylet felett elsápadnak s minden követ mozgásba akarnak hozni avégből, hogy a szabad gondolkodás és cselekvés terét nemzetközi reactio által korlátozzák. De nálunk s Európá többi államaiban erre nincs szükség.

Adjon Németország is kenyeret az éhező százezer nyomorult kezébe, kik most sohajtokkal és panasszal töltik be a léget; adjon a kormány nekik tisztességes keresetet; hozzon be méltányos adórendszert, olcsó hitelt és alapos népoktatást: akkor mentve lesz a társadalom. Elnyomással újja nem teremtett még nemzetet senki. Az elnyomás elrettenti, megfélemlíti pillanatnyira az éhezők tábortát; de orvosolni nem fogja a bajt soha

Utálattal fordulunk el a német socialismus merényleteitől; mert törvény és igazság sérelmét találjuk azokban; de épen azért hogy többé soha ne ismétlődjenek azok: népjogot, tisztességes bánásmódot: kell adni azoknak, kik elnyomva, megvetve a hatalmasok által jogukat ily brutális eszközökkel akarják érvényesíteni.

* A delegációk zárulása. Szombaton tartották a delegációk záruléseikat. A magyar delegációk zárulésáról a táviró hozta a tudósításokat. Az osztrák delegációk zárulésán Andrássy Gyula gróf így szólt: Tisztelt delegatus urak! A tisztelt delegáció ezennel befejezte működését s az én feladatom lesz a két delegáció egyetértésével hozott határozatokat ő felsége szentesítésre elé terjeszteni. Ugyanez alkalomból azon kellemes kötelességemnek teszek eleget, hogy azon hazafias buzgalomért és áldozatkészségért, mellyel feladataikat a súlyos viszonyok közt meg tudták oldani, ő felsége legmagasb köszönetét fejeztem ki. Saját és társaim nevében bizalmukért és támogatásukért legmelegebb hálmat fejezem ki. — Ezután Trautmansdorff del. elnök válaszolt udvarias szavakban s elvette a császárkirályt. Trautmansdorffhoz Herbst intézte az osztrák delegáció buszuköszönetét, mire Trautmansdorff melegen válaszolt s erre a delegatusok hazamentek.

* A képviselőház szerdán, jun. 12-én, d. e. 11 óraker rendes ülést tart. A külföldi kereskedelmi szerződések ez év végeig való meghosszabbításáról fog a kormány előterjesztést tenni.

* A romániai vasuti esatlakozások kérdésében a román kormány megbízottja, Sturdza Demeter és a magyar kormány közt folyamatban volt tárgyalások megheiusultaknak tekinthetők. A magyar kormány az orsova-vercserovai vasuti esatlakozásnak a plojesti-predjáli vasutréz kiépítése előtti megnyitására csakis azon feltétel alatt volt hajlandó beleegyezni, ha a román kormány Orsovánál saját költségén egy közös árufelveteli épületet állít, ha az orsovai vonalra nézve a magyar kormányval egyetértőleg mérsékelt tarifát léptet életbe; ha már most kartell köt az iránt, hogy a szállítmányok jövőre megosztassanak a vercserovai s plojesti-predjáli vonalak közt, s ha biztosítékot nyújt a plojesti-predjáli vonalnak jövő évi augusztus 1-éig leendő kiépítése iránt. Az utóbbi — legfontosabb — feltételt illetőleg Sturdza ajánlatot is tett az osztrák államvasutnak a plojesti-predjáli vonal kiépítésének elvállása, illetőleg biztosítására, és az osztrák államvasut erre csak oly feltételek alatt mutatkozott hajlandónak, a melyeket a román kormány nem velt elfogadhatónak. Ehhez járulván azon körülmény, hogy Bukarestben magát a biztosíték követelését a román kormányra nézve lealázónak tekintették; a tárgyalások — legalább egyelőre — minden eredmény nélkül megszakítottak.

A keleti kérdés.

Pozitiv tények hiányában, mint előrelátható volt, mindig ujab kombinációk merülnek föl az iránt, hogy a kongresszus mily módon fog hozzájárulni nehéz munkájához és mily sikerrel fogja befejezni. Tulajdonképpen csak az utóbbi volna igazán fontos és épen erre nézve ma sincs biztosabb alapja az optimista fölfogásnak, mint volt eddig, mert oly tények, melyek a megegyezés bizonyosságára mutatnának, máig sem ismeretesek, a régi

nehézségek ma is fennállanak és így a higgadtabb körökben a régi kételyek is teljes mértékben uralkodnak.

Ami a kongresszus eljárási módját illeti, ujabban is megerősítik, hogy formaszorú ülés alig lesz több ötnél, még pedig három heti idő alatt. Ezen ülésekben a san-stefanoi szerződés — s ez lesz Oroszország igazi veresége, ha a kongresszus sikeres lesz — egy egészen új, európai jellegű szerződés által fog helyettesíteni és „berlini szerződés” címmel a régi signatarius hatalmak által aláírtni. Az egyes hatalmak közt külön köteendő szerződések és egyezmények a főokmány pótlékait fogják képezni.

A leendő európai jogrend főbb vonásainak megállapítása után gondoskodni fog a kongresszus hogy a Balkán-félszigeten megóvja egyik nemzetiséget a másik által való elnyomástól. Ez szintén a szláv tervek erős megnyirbálását fogja maga után vonni, mert déli Bulgáriában, ugyszintén a Montenegrónak szánt északi Albániában a görög elemek nem rendelkeznek a kisebbségben levő szlávok alá.

A kongresszus nagy földadataival szemben ismételné méltán: „Várjuk a legjobbat, de legyünk készen a legrosszabbra!”

A kongresszus kiltásairól írják Bécsből: Ha a békeremények, melyekkel a kongresszust fogadják, mindenütt oly őszinték, a minőknek mutatják, akkor az összes érdekelt körök okvetlenül azt a meggyőződést nyerték, hogy Oroszország teljesen megpuhult és kész, a mennyire csak a külső tisztesség formái engedik, katonai vivmányaiból minden kitoröltetni, a mi akár az általános európai, akár a külön érdekek szempontjából a többi hatalmak érélyes ellenzését hívná ki. Vajjon a tények igazolják-e ezt a hitet, az persze még nagyon is bevárando. De az bizonyos, hogy Oroszország csak azon esetben fog mindvégig engedékenynek mutatkozni, ha valóban egész Európával és nem egyenként, eme vagy ama hatalommal fogja magát szemben látni és viszont Európa csak akkor fog tartós békét biztosító állapotot alkotni, ha az egyesek lényeges érdekeit, beleértve Oroszországot is, nem mellőzi, hanem összhangba hozni igyekszik.

Ausztria Magyarország a maga részéről el van határozva, hogy saját érdekeiből semmit sem enged lealkudni, azon érdekekből, melyek talán nem minden pontban európai érdekek, de sehol sem ellenkeznek az európai érdekekkel és melyeknek védelmének érélyes támogatásra számíthat azon hatalmak részéről, melyek hasonló szempontból fogják ortalmazni saját külön érdekeiket. Határozott egyezmények ez irányban aligha léteznek még, de az alap a megegyezés számára természetesen s ez alapon eshetőleg könnyen és gyorsan elpithetni.

Az orosz hadsereg állapotáról, mint egy sürgöny jelenti, Totleben tábornok nem igen kedvező jelentést küldött a cárnak. A fővezér nézete szerint az orosz sereg ez idő szerint nemcsak támadást nem intézhetne Konstantinápoly ellen, hanem saját biztonságáról kénytelen gondoskodni. A Balkántól délre levő orosz sereg 170,000 főből áll 800 ágyuval, de Konstantinápoly ellen csak 110 ezer ember volna indítható. Északi Bulgáriában 50 ezer ember áll Gurko tábornok parancsnoksága alatt, Romániában 30 ezer ember. A rhodopei lázadás 30 ezer embert foglalkoztat.

Romániában, mint egy bukuresti sürgöny jelenti, — általános a kívánság, hogy a kormány fegyveresen is igyekezzék meggátolni Bessarábiának Oroszország általi elvételét. Parlamenti s katonai körökben igen nagy az elkeseredés az oroszok ellen.

Károly fejedelem — hír szerint — legujabban kísérletet tett egyezmény kötésére azon eshetőségre, ha a román sereg osztrák-magyar területre volna kénytelen átlépni. Bécsből azonban olyféle választ kapott, hogy Ausztria-Magyarország ez esetben is csak az általános nemzetközi jogszabályok szerint járna el s az elébe szabott kötelességeket ép úgy teljesítené, amint igénybe venné a megfelelő jogokat.

Határszéli levél.

Sóósmező, 1878. június 5.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egyik levelemben a műveletekre fordítandó költségeket 100,000 frtra tettem volt. Akkor úgy voltam értesítve; most azonban már biztosabb tudomás után nagyon is elhibázott közleményemet helvre kell igazítnom. — Az itteni munkálatokra